

442 dixi, significat pluralis numeri nomen **PSALMUS** hebreo. Re-tinenda nobis interrogatio, & prelens tempus, ita ut vi-deatur Interpres noster legile exponere. Ceterum simili-s in ceteris psalmi apertis. Non adhuc ubi cor pra-venit, id est, homo depravatus, & pervertit cordis, taligen interdix domo mea, familiarioritate, societate, uti. Item in Psal. 5. b Neque habitabit uox a te malignus, neque per-manebit iniustus ante oculos tuos. Seden imputantur accipien-ta pro illo, qui in sole sedens iniurians. Nec enim tam ipsa materialis fides proprie adhuc et sedens, quam sedens ledi. Vel non aliud significat a Deo diversum, sed ini-quitatem exerciti solito in fide ac throno, numquid adhe-reb ibi iniurias, quam exercit nunc uite plenaria hi qui praefun, ac praeſident, & sedent, ut jussi dicant, & la-ciant? In psalm. 21. e fides sedens in iudicio sunt fides conſtituta ad iudicandum, seu ut iis sedens homines ju-dicent. Apud Ezechiel ad quod promittere Deum legi-mos fore ut ieiros faciat Hebreos de universis ieiinis, in quibus peccaverunt, Lxx. veretur **EXODIUS** v. 10. ex quo ab omnibus iniurias, cum sit Hebreo. **SCOTIA** mo-ferunt. Quod nomen qui significat habitatione, sive ba-hitata, sicut non raro vox sedens, non fides proprias iudicium, principium, dofforum, que aliter vocan-tur throni, solis, tribunalia, subfollia, carceres, non fatis commode Pinus et cum locum illuvit per istum ieiunium. Tropologa tamen adhuc recipi potest, ut fides iniquitas dicatur ille, quemadmodum & cathedra peccati, sicut in Ioa. fides iniuriant per se ueranter ac obli-viate, add eis, ita ut alios pervertat & exemplo, & doctrina, si sedendi habenda ratio est.

Qui fingis laborem in precepto / Hieron. **ingens**, &c. Alii primi iniquitatem prejure, vel ex more, & referunt ad fides iniurias, hoc est, ad edentem, & in iudeo iudicantem inique, qui id faciat calidatam tam ut iude facere videri velit, & ex recepta conlectudine, & per praefex-tum, boni communis, qui consulat, legens condeudo. Par-ticipium **PSALMUS** iudicet, & iudeo referit potenti ad spiritu, & **NON** obesse, cum praeferat ad Deum. Ad iudicium referunt omnes Hebrei tunc, Greci, & Hebreianas quavis de Basilio, ac Theodoreno non differunt inter se, & unus auctor videatur, non fatis iugis, quia translatio verbis exploratoris terribilis pronosticis, ac redire cogitans in Aegyptum, volebat lapidibus eos opprimere m. Sermo **PSALMUS**, generaliter, & communis cuius uult, p. precipe martyris. **Captabunt unum animam iusti**. / Hieron. capulabunt adversum animam iusti. Alii, congregabunt exercitum contra animam iusti, turmatim convenient, congregabantur, & contrahabant, congregabunt cunctis militibus, ex- congregabunt, pugnabunt, ut vellet, id est, fides iniquitas faciens iudicium, defensum, decernens, deter-minabunt, desiderant faciens. ac determinabunt. Hebrei verbum **PSALMUS** iudeo, vel **PSALMUS** iudeo, si-gnificat, congregare, cogere, exercitum, ex eo, sicut facere, intrumpere, & similia, vel etiam incidere, & lacerare. Iudeo **PSALMUS** iudeo, vel **PSALMUS** militum, exercitus, ut Psal. 1. q. Cruidius, Graecum posse, proprie valer in uerbi, in rebus, si predubunt, laques, & mortales plaga tendunt, venationem influbunt. Apollinaris hoc modo.

In fingebo (obesse) **psalmi** **PSALMUS** **sursum** **excorior**
Quis in iudeo **rigore** **fatuus** **edito** **laborum**.

In fingebo verbo, sive de Deo sumatur, sive de alio, non est inveniendum nisi picandum, sive simulatio, nec molitia lati, cui ferri arcu, possit accommodatio tropologice inde petiri. **Finge** & **excorior** (pro quo legunt a lai pietatis, Augusti, Arnobii Calliodori, Gregor. g. doletum) in precep-to, id est, praecipit laborio, ardua, difficilia, vel praecipi-tu ceperit, vel quasi ex confundendo, sive ea formare, sene-dare, fabricare, que sunt etiam ex opib; suis petitae meta-phora, aut labores, seu doles, ex precepto offengere, appa-rere, adiungere, uelue, ut alii dicunt, seu man-dare, in mandata cuiuslibet nominis, metu profecto pone. Tyrannus haec parte nimis scit. **Dens inquis non est etiam** quoniam infest triu huius non est inquietum, vel tyrannicum uelle ut sua servient preceps ex altissime, & in eorum obseruatione labor fulciatur. **Nec iudeo partit Deus**, & **judicium** incipit a domo iudei. **Fingere** Augustinus monet idem esse, quod facies formare, plasmare, ex modo, quo prius dicebat k. qui fingit ostium, non considerat, uel plasmavit, fecit, non quasi fictum quid, & mendax signifi-cetur. Eudem porro lede de levitate laboris ad alter-nam requiem pte admodum diffirent, ligere non facit in fingebo notione vni, ut rem indicat non omnino ve-ram, & diuernam. Soluam unam laboris vocat ad ieiua-s temporis, & respiciem incredibiliter. Isidorum antea retuli. Pelucom interpretantur ieiuniis persecutores fingere laborum in precepta non suo, sed Dei, quatenus contra praeceptum illius per seculacionis movent. Fa-vent qui eam prepositionem reddunt in accusativo. Aquila in **PSALMUS**, vel in genitive etiendu, vni habent. Symmachus **PSALMUS**, & Lxx. in **PSALMUS**. Alii expouner, ut constaret ex dictis, vel Deum in fu, uel collaudat, vel alios in dñe, ne euclaudat, vel in proprio, ut non custodiens opprimitur, explicare. Paraphrasit a reliquis diversi expositio, reperendo interrogatio, notam segmentum provisitum, num sicut in statuo tu? Qamys textus, & translato Nebiensis non differat ab editione nostra.

Simili-s

443 AVOR. 21.] Captabunt in animam iusti, & sanguinem innocentem condemnabunt.

Dicit sedem iniurias, & iniqua iudicia, senten-cias, praecepta dure, & severe condentes, in hunc videlicet finem id facere, ut animas, five vice iusti, tamquam feras, venatores & canes insidunt, illaque de-prudent, diripiunt, laerent, perdant, atque innocen-tes capi later damnet, & morti adicant. Huiuscmodi praeceps in Psal. 8. I sententia exponit animam meam in **PSALMUS**, traherent in me serier. Misericordia violenta, cum dolo conjuncta, clara, palamque processit iniurias, laqueis, ac tellis iniuria innocentia, facultatis, & vita infa-nrum, pronunciatae capitalis in innocentia sententia capitibus extorta, aquae potentia. Pergit cum Euthymio Ni-cephorus de demonibus interpretari, qui si litturam affe-ctu Christi in iudice, dolose acculatur finis iustos de peccatis, qui aut ignorante, aut praeter sententiam commis-serunt, & illi curi poenitentia. Calliodor. Aygau-nus, Remigius, Januarius accommodant ad Chiristum sententiam illam, quam uul. Callicord. legi cum execra-Bitione, qui vere innocens, atque immaculatus pro nostra redempzione sententia iniustis condemnationis except. Alter Hugo, desiderare malos Prelatos opes, delicias, honestas in animam iusti, hoc est, con animam Christi, qui dedit illam ad emendam ea, quae ipsi ambiant Lyranus, & Ayguanus, ieiuniis pro praeferito accipiendo, expli-cant de Moyse & Aaron, quando tertius populus verbis exploratoris terribilis pronosticis, ac redire cogitans in Aegyptum, volebat lapidibus eos opprimere m. Sermo **PSALMUS**, generaliter, & communis cuius uult, p. precipe martyris. **Captabunt unum animam iusti**. / Hieron. capulabunt adversum animam iusti. Alii, congregabunt exercitum contra animam iusti, turmatim convenient, congregabantur, & contrahabant, congregabunt cunctis militibus, ex- congregabunt, pugnabunt, ut vellet, id est, fides iniquitas faciens iudicium, defensum, decernens, deter-minabunt, desiderant faciens. ac determinabunt. Hebrei verbum **PSALMUS** iudeo, vel **PSALMUS** iudeo, si-gnificat, congregare, cogere, exercitum, ex eo, sicut facere, intrumpere, & similia, vel etiam incidere, & lacerare. Iudeo **PSALMUS** iudeo, vel **PSALMUS** militum, exercitus, ut Psal. 1. q. Cruidius, Graecum posse, proprie valer in uerbi, in rebus, si predubunt, laques, & mortales plaga tendunt, venationem influbunt. Apollinaris hoc modo.

In fingebo (obesse) **psalmi** **PSALMUS** **sursum** **excorior**
Quis in iudeo **rigore** **fatuus** **edito** **laborum**.

In fingebo verbo, sive de Deo sumatur, sive de alio, non est inveniendum nisi picandum, sive simulatio, nec molitia lati, cui ferri arcu, possit accommodatio tropologice inde petiri. **Finge** & **excorior** (pro quo legunt a lai pietatis, Augusti, Arnobii Calliodori, Gregor. g. doletum) in precep-to, id est, praecipit laborio, ardua, difficilia, vel praecipi-tu ceperit, vel quasi ex confundendo, sive ea formare, sene-dare, fabricare, que sunt etiam ex opib; suis petitae meta-phora, aut labores, seu doles, ex precepto offengere, appa-rere, adiungere, uelue, ut alii dicunt, seu man-dare, in mandata cuiuslibet nominis, metu profecto pone. Tyrannus haec parte nimis scit. **Dens inquis non est etiam** quoniam infest triu huius non est inquietum, vel tyrannicum uelle ut sua servient preceps ex altissime, & in eorum obseruatione labor fulciatur. **Nec iudeo partit Deus**, & **judicium** incipit a domo iudei. **Fingere** Augustinus monet idem esse, quod facies formare, plasmare, ex modo, quo prius dicebat k. qui fingit ostium, non considerat, uel plasmavit, fecit, non quasi fictum quid, & mendax signifi-cetur. Eudem porro lede de levitate laboris ad alter-nam requiem pte admodum diffirent, ligere non facit in fingebo notione vni, ut rem indicat non omnino ve-ram, & diuernam. Soluam unam laboris vocat ad ieiua-s temporis, & respiciem incredibiliter. Isidorum antea retuli. Pelucom interpretantur ieiuniis persecutores fingere laborum in precepta non suo, sed Dei, quatenus contra praeceptum illius per seculacionis movent. Fa-vent qui eam prepositionem reddunt in accusativo. Aquila in **PSALMUS**, vel in genitive etiendu, vni habent. Symmachus **PSALMUS**, & Lxx. in **PSALMUS**. Alii expouner, ut constaret ex dictis, vel Deum in fu, uel collaudat, vel alios in dñe, ne euclaudat, vel in proprio, ut non custodiens opprimitur, explicare. Paraphrasit a reliquis diversi expositio, reperendo interrogatio, notam segmentum provisitum, num sicut in statuo tu? Qamys textus, & translato Nebiensis non differat ab editione nostra.

443 Simili-s Anguis in **PSALMUS**, vel **PSALMUS**, ut nemo peri-deretur, ut ingressu terrae promissa. Lyranus, & Ayguanus explicant, quoniam mortui sunt, atque percu-^{ps} in **PSALMUS** Domini s. & alii, quibus id perfidum in-^{ps} erit. **Et reddet illis iniuriam iporum**. Hieron., Gregor. & se-^{ps} ter super eos iniuriam suam. In platerio Romano, & po-nunt pluriter, iniuriantur, in Romano, & in veteri, secundum operam eorum. Augu-nus vereri platerii fictionem sequitur. Et autem sensus. In caput eorum retrorubet, converte, reduc, regere quidam mali tentabant in-ferte. Et in pietatis iniuriam debita inflige. **Iniurias enim, ut peccatum pro pena, quae debetur ipsi, ponit** quandoque, dicuntur peccata debita, quae debent penas iustificas, & illi debentur a iustitia pone. Hoc autem dicitur **retributio**, **reddito vici vici, retributio vici**, **victi-^{ps} tudent** x. **Judicant hi, ac similes dicendi modi quantitas**, **et in multa corum disperseret**. Platerius verus, & Augu-nus & secundum malitiam eorum, ut per quae peccant, per hac & puniantur, illis percent artibus, quibus per-^{ps} fiduciam omnem suam constitut. Hoc ipsum ten paulo ante dixerat. **Nisi quis Dominus adiutor, me perdi-^{ps} sit** habet in inferno anima mea, &c. Delebat ei his dicendi modis, easque cetero utipar, ut Deum a pelle-^{ps} sit, & refugiat, & auxiliu*s* auxiliu*s*, & auxiliu*s*; acutus & acutus significat absolute faciunt, intermixt, exoriet, extormentur, &c. Tamen Hugo, & Ayguanus in Latina compositione diversitate penumbras obliuant in posse in bonis, carne, anima, & dislocationem improborum ab invicem; postrem quod ipsi amant diversis modis perdis, rectam rationem pervertendo, humanam converlationem turbando, proprium auctorem panundo.

Et perdet illis Dominus in refugio, **Psalterium verus**, & Ayguanus intelligere Moien volunt de gloria Domini que apparuit superfectum in seris, quum velle populus ipsum, & aliis lapidare. Alii a Christo, aut etiam de quelibet iudeo explicant. Qui modus ultimus metet. **Et factus est mihi Dominus in refugio**. / Hieronymus erit auctorem mihi Dominus in refugio. Sed permanuat facie tempora, per-nititur pro liuoro praeteritum, & vicuum, **Ait**, **factus est pro aetate, vel in manimentum, PSALMUS lenigra de-^{ps} erat**, quod Apollinaris **explicat** **seminarium, & manuorum**. Dicitum alias deit voculis, & de formam illa, quam dicitur Deus fieri refugio, vel in refu-gio, vel quid tam.

E Deus auctorem in adiutorum spectat. / Hieron. quasi pater pater, & illa plateria, Augustinus, Arnobius, Calliodorus, in eis illam. Auctore paterem declarat Rickeleus, illi ad effectum illam perducere, ita non fru-tuerit, & post, qui sperat, omnia in eo, qui confortat ipsius. Hugo duplice iudeo sicut scribit, tum in specie rem, tum ut in sperata obiectum. Comparat paterem cum pum mola, sicut ut iudeo timore admodum, & ne luxuriam in paterem pum conseruare, & ita tunicae charitatis iudeo uti sermene, flaminibus letatorum venit: praeter stimulū verborum, si puma mola, & aliis pennis consolacionum. Quidam credunt lacrymis ptebat adiuvant incre-dilitatem sicut, inlegimus de fieri perfectio, & qua decessit ad imperandum, & paterem ad infinitum auctorem, & discipuli adiugent sibi fidem flagraverunt & sic. **Sicut iudeo ipsi cetero, quoniam quis magis, & majora operat. Hoc ultimum est Eusebius. Nicophaorus autem explicat adiutorum ipsi idem est, quod paterat.**

V Enite, exultemus Domino: jubilemus Deo-falatu nostro: **Prooccupemus faciem ejus in confessione:** & in plamis jubilemus ei: **Quoniam Deus magnus Dominus:** & rex ma-gnus super omnes deos. **Quia in manu ejus sunt omnes fines terre:** & altitudines montium ipsius sunt. **Quoniam ipsius est mare,** & ipse fecit illud, & sic eam manus eius formaverunt. **Venite adoremus, & procidamus;** & ploremus ante Dominum, qui fecit nos. **7 Quia ipsi est Dominus Deus noster:** & nos populus pascue ejus, & oves manus ejus. **8 Hodie si vocem ejus audieritis,** nolite obdu-rare corda vestra; **9 Sic utriusque ipsi cetero, quoniam quis magis, & majora operat. Hoc ultimum est Eusebius. Nicophaorus autem explicat adiutorum ipsi idem est, quod paterat.**

Hic deum spes fructus, quod invocatus ultionum Deus contra persecutores impios ac superbos reddet retributionem eorum ipsis, atque propriam retroubit iniuriam, quae opprimebant, & reserbarunt, in ipsis, & exercentur. **Et reddet illis iniuriam iporum**. Hieron., Gregor. & se-^{ps} ter super eos iniuriam suam. In platerio Romano, & po-nunt pluriter, iniuriantur, in Romano, & in veteri, secundum operam eorum. Augu-nus vereri platerii fictionem sequitur. **Et autem sensus.** In caput eorum retrorubet, converte, reduc, regere quidam mali tentabant in-ferte. **Et in pietatis iniuriam debita inflige.** **Iniurias enim, ut peccatum pro pena, quae debetur ipsi, ponit** quandoque, dicuntur peccata debita, quae debent penas iustificas, & illi debentur a iustitia pone. Hoc autem dicitur **retributio**, **reddito vici vici, retributio vici**, **victi-^{ps} tudent** x. **Judicant hi, ac similes dicendi modi quantitas**, **et in multa corum disperseret**. Platerius verus, & Ayguanus explicant, quoniam mortui sunt, atque percu-^{ps} in **PSALMUS** Domini s. & alii, quibus id perfidum in-^{ps} erit. **Et reddet illis iniuriam iporum**. Hieron., Gregor. & se-^{ps} ter super eos iniuriam suam. In platerio Romano, & po-nunt pluriter, iniuriantur, in Romano, & in veteri, secundum operam eorum. Augu-nus vereri platerii fictionem sequitur. **Et autem sensus.** In caput eorum retrorubet, converte, reduc, regere quidam mali tentabant in-ferte. **Et in pietatis iniuriam debita inflige.** **Iniurias enim, ut peccatum pro pena, quae debetur ipsi, ponit** quandoque, dicuntur peccata debita, quae debent penas iustificas, & illi debentur a iustitia pone. Hoc autem dicitur **retributio**, **reddito vici vici, retributio vici**, **victi-^{ps} tudent** x. **Judicant hi, ac similes dicendi modi quantitas**, **et in multa corum disperseret**. Platerius verus, & Ayguanus explicant, quoniam mortui sunt, atque percu-^{ps} in **PSALMUS** Domini s. & alii, quibus id perfidum in-^{ps} erit. **Et reddet illis iniuriam iporum**. Hieron., Gregor. & se-^{ps} ter super eos iniuriam suam. In platerio Romano, & po-nunt pluriter, iniuriantur, in Romano, & in veteri, secundum operam eorum. Augu-nus vereri platerii fictionem sequitur. **Et autem sensus.** In caput eorum retrorubet, converte, reduc, regere quidam mali tentabant in-ferte. **Et in pietatis iniuriam debita inflige.** **Iniurias enim, ut peccatum pro pena, quae debetur ipsi, ponit** quandoque, dicuntur peccata debita, quae debent penas iustificas, & illi debentur a iustitia pone. Hoc autem dicitur **retributio**, **reddito vici vici, retributio vici**, **victi-^{ps} tudent** x. **Judicant hi, ac similes dicendi modi quantitas**, **et in multa corum disperseret**. Platerius verus, & Ayguanus explicant, quoniam mortui sunt, atque percu-^{ps} in **PSALMUS** Domini s. & alii, quibus id perfidum in-^{ps} erit. **Et reddet illis iniuriam iporum**. Hieron., Gregor. & se-^{ps} ter super eos iniuriam suam. In platerio Romano, & po-nunt pluriter, iniuriantur, in Romano, & in veteri, secundum operam eorum. Augu-nus vereri platerii fictionem sequitur. **Et autem sensus.** In caput eorum retrorubet, converte, reduc, regere quidam mali tentabant in-ferte. **Et in pietatis iniuriam debita inflige.** **Iniurias enim, ut peccatum pro pena, quae debetur ipsi, ponit** quandoque, dicuntur peccata debita, quae debent penas iustificas, & illi debentur a iustitia pone. Hoc autem dicitur **retributio**, **reddito vici vici, retributio vici**, **victi-^{ps} tudent** x. **Judicant hi, ac similes dicendi modi quantitas**, **et in multa corum disperseret**. Platerius verus, & Ayguanus explicant, quoniam mortui sunt, atque percu-^{ps} in **PSALMUS** Domini s. & alii, quibus id perfidum in-^{ps} erit. **Et reddet illis iniuriam iporum**. Hieron., Gregor. & se-^{ps} ter super eos iniuriam suam. In platerio Romano, & po-nunt pluriter, iniuriantur, in Romano, & in veteri, secundum operam eorum. Augu-nus vereri platerii fictionem sequitur. **Et autem sensus.** In caput eorum retrorubet, converte, reduc, regere quidam mali tentabant in-ferte. **Et in pietatis iniuriam debita inflige.** **Iniurias enim, ut peccatum pro pena, quae debetur ipsi, ponit** quandoque, dicuntur peccata debita, quae debent penas iustificas, & illi debentur a iustitia pone. Hoc autem dicitur **retributio**, **reddito vici vici, retributio vici**, **victi-^{ps} tudent** x. **Judicant hi, ac similes dicendi modi quantitas**, **et in multa corum disperseret**. Platerius verus, & Ayguanus explicant, quoniam mortui sunt, atque percu-^{ps} in **PSALMUS** Domini s. & alii, quibus id perfidum in-^{ps} erit. **Et reddet illis iniuriam iporum**. Hieron., Gregor. & se-^{ps} ter super eos iniuriam suam. In platerio Romano, & po-nunt pluriter, iniuriantur, in Romano, & in veteri, secundum operam eorum. Augu-nus vereri platerii fictionem sequitur. **Et autem sensus.** In caput eorum retrorubet, converte, reduc, regere quidam mali tentabant in-ferte. **Et in pietatis iniuriam debita inflige.** **Iniurias enim, ut peccatum pro pena, quae debetur ipsi, ponit** quandoque, dicuntur peccata debita, quae debent penas iustificas, & illi debentur a iustitia pone. Hoc autem dicitur **retributio**, **reddito vici vici, retributio vici**, **victi-^{ps} tudent** x. **Judicant hi, ac similes dicendi modi quantitas**, **et in multa corum disperseret**. Platerius verus, & Ayguanus explicant, quoniam mortui sunt, atque percu-^{ps} in **PSALMUS** Domini s. & alii, quibus id perfidum in-^{ps} erit. **Et reddet illis iniuriam iporum**. Hieron., Gregor. & se-^{ps} ter super eos iniuriam suam. In platerio Romano, & po-nunt pluriter, iniuriantur, in Romano, & in veteri, secundum operam eorum. Augu-nus vereri platerii fictionem sequitur. **Et autem sensus.** In caput eorum retrorubet, converte, reduc, regere quidam mali tentabant in-ferte. **Et in pietatis iniuriam debita inflige.** **Iniurias enim, ut peccatum pro pena, quae debetur ipsi, ponit** quandoque, dicuntur peccata debita, quae debent penas iustificas, & illi debentur a iustitia pone. Hoc autem dicitur **retributio**, **reddito vici vici, retributio vici**, **victi-^{ps} tudent** x. **Judicant hi, ac similes dicendi modi quantitas**, **et in multa corum disperseret**. Platerius verus, & Ayguanus explicant, quoniam mortui sunt, atque percu-^{ps} in **PSALMUS** Domini s. & alii, quibus id perfidum in-^{ps} erit. **Et reddet illis iniuriam iporum**. Hieron., Gregor. & se-^{ps} ter super eos iniuriam suam. In platerio Romano, & po-nunt pluriter, iniuriantur, in Romano, & in veteri, secundum operam eorum. Augu-nus vereri platerii fictionem sequitur. **Et autem sensus.** In caput eorum retrorubet, converte, reduc, regere quidam mali tentabant in-ferte. **Et in pietatis iniuriam debita inflige.** **Iniurias enim, ut peccatum pro pena, quae debetur ipsi, ponit** quandoque, dicuntur peccata debita, quae debent penas iustificas, & illi debentur a iustitia pone. Hoc autem dicitur **retributio**, **reddito vici vici, retributio vici**, **victi-^{ps} tudent** x. **Judicant hi, ac similes dicendi modi quantitas**, **et in multa corum disperseret**. Platerius verus, & Ayguanus explicant, quoniam mortui sunt, atque percu-^{ps} in **PSALMUS** Domini s. & alii, quibus id perfidum in-^{ps} erit. **Et reddet illis iniuriam iporum**. Hieron., Gregor. & se-^{ps} ter super eos iniuriam suam. In platerio Romano, & po-nunt pluriter, iniuriantur, in Romano, & in veteri, secundum operam eorum. Augu-nus vereri platerii fictionem sequitur. **Et autem sensus.** In caput eorum retrorubet, converte, reduc, regere quidam mali tentabant in-ferte. **Et in pietatis iniuriam debita inflige.** **Iniurias enim, ut peccatum pro pena, quae debetur ipsi, ponit** quandoque, dicuntur peccata debita, quae debent penas iustificas, & illi debentur a iustitia pone. Hoc autem dicitur **retributio**, **reddito vici vici, retributio vici**, **victi-^{ps} tudent** x. **Judicant hi, ac similes dicendi modi quantitas**, **et in multa corum disperseret**. Platerius verus, & Ayguanus explicant, quoniam mortui sunt, atque percu-^{ps} in **PSALMUS** Domini s. & alii, quibus id perfidum in-^{ps} erit. **Et reddet illis iniuriam iporum**. Hieron., Gregor. & se-^{ps} ter super eos iniuriam suam. In platerio Romano, & po-nunt pluriter, iniuriantur, in Romano, & in veteri, secundum operam eorum. Augu-nus vereri platerii fictionem sequitur. **Et autem sensus.** In caput eorum retrorubet, converte, reduc, regere quidam mali tentabant in-ferte. **Et in pietatis iniuriam debita inflige.** **Iniurias enim, ut peccatum pro pena, quae debetur ipsi, ponit** quandoque, dicuntur peccata debita, quae debent penas iustificas, & illi debentur a iustitia pone. Hoc autem dicitur **retributio**, **reddito vici vici, retributio vici**, **victi-^{ps} tudent** x. **Judicant hi, ac similes dicendi modi quantitas**, **et in multa corum disperseret**. Platerius verus, & Ayguanus explicant, quoniam mortui sunt, atque percu-^{ps} in **PSALMUS** Domini s. & alii, quibus id perfidum in-^{ps} erit. **Et reddet illis iniuriam iporum**. Hieron., Gregor. & se-^{ps} ter super eos iniuriam suam. In platerio Romano, & po-nunt pluriter, iniuriantur, in Romano, & in veteri, secundum operam eorum. Augu-nus vereri platerii fictionem sequitur. **Et autem sensus.** In caput eorum retrorubet, converte, reduc, regere quidam mali tentabant in-ferte. **Et in pietatis iniuriam debita inflige.** **Iniurias enim, ut peccatum pro pena, quae debetur ipsi, ponit** quandoque, dicuntur peccata debita, quae debent penas iustificas, & illi debentur a iustitia pone. Hoc autem dicitur **retributio**, **reddito vici vici, retributio vici**, **victi-^{ps} tudent** x. **Judicant hi, ac similes dicendi modi quantitas**, **et in multa corum disperseret**. Platerius verus, & Ayguanus explicant, quoniam mortui sunt, atque percu-^{ps} in **PSALMUS** Domini s. & alii, quibus id perfidum in-^{ps} erit. **Et reddet illis iniuriam iporum</b**

Titulus, & Argumentum,
Laus Cantici ipsi David.

Titulus
psalmi
deum cum
tua lis
proposito.

Quae
psalmis
de
inventio
dicitur.

Argumentum
sum.

a. Num. 4.
49.

Apollonius
ad fealdum
tatione ad
eternam
requiem
quoniam
dam opu-
lio.

b. Heb. 5.
* 4.
Sedis my-
sticas.
c. 2.2.2.
d. 2.2.2.

A. de
Diversa.

Quo tem-
pore uti-
petur ab
Eccl. ab.

g. lib. de or-
do. antiph.

c. 21.

Nihil habet proprium hic titulus, quem in aliis etiam prioribus reperiatur. Adduc aliqui Codices Graeci επί της προστάσεως του θεού, quae deflant in emendatis.

Quod autem Hebreæ ne hoc quidem sit, & plane titulus omnino sit nullus, ejusdem auctoris esse, cuius nomen propter in alio praecedente psalmo extet, nempe Moys, docui prius non legi; Author Graecus anonymus, quem citat Agellius, proprietate sine titulo psalmum ait: esse apud Hebreos, quoniam non habent Hebrei difficultatem psalmi eos ad Dominum vocantis, & denso dientis; hodie faciem eis audirent, nolite obdurare coram eis: & Domino, quem jam adeserit, & cum eis loqueretur, non auctaverunt eis, inquit, avertentes aures, & excedentes: ergo sine titulo apud eos hic psalmus, quae non acceptus.

sententia

Argumentum indicat titulus, si quis alias maxime contineat psalmus laudes misericordie in templo decontandas. Convocant etiam in eo ad exaudandam omnes, & allegoricæ fatem, tum Iudei, tum Gentiles, ut dum tempus suppetit, converuantur ad Corinum. Confidat eadem ex iro quo populo Ecclesia, & le David adiungit Christianis, qui maxima ex parte confitent Gentilibus, ob eum pietatem & fidem; atque Iudeis, quoniam traxit ex illis originem, illeque oportet aliam. Communior haec opinio Latinorum, & ex Greco Eusebii. Refractori Basili, & filius Theodorei, prævita tempora Ioseph regis, sub quo idola evera, simulacrorum occisi sacerdotes, populus invitatus ad pietatem, & iurata exortatio ad resistentem eum, ut discipuli ad magistrum p. Illius dumtaxa est eis p. & p. & c. & c. admodum debet esse, nec latenter exponi per verbum significans motum localem, ut b. Venite post me, &c.

sententia

Auguanus ad vertentem Christi ad nos humili ac curandas infinitates corporis & animi, ad perditos reducentes & ad vitam abundantem tribuendam l. ad tollendas ignorantias tenebras, ubi in nobis respondere debere accedit ad ipsum; ut videlicet accedamus tamquam regi ad medium n. ut labores & onerati ad resistentem e., ut discipuli ad magistrum p. Illius dumtaxa est eis p. & p. & c. admodum debet esse, nec latenter exponi per verbum significans motum localem, ut b. Venite post me, &c. Dat Hugo monita decantantibus matutinali officium, poltuca mortui fuerant in deferto illi, qui ergeri erant de Egypto, a viiginti annis & supra, Caleb excepto, & Ioseph a., ita ut mortuorum hic inducantur filii laudem, & oblationem Dei, ne & ipsi ad ingredi in promissionis terram impedianter. Cajetanus, postque illum Januarius, myticum potius sententiam de invocazione ad eternam requiem procuratam a Christo, & ad orandum ipsum, & cavendum mentis pertinaciam: ne alii sube Paulum sanctum Hebreos b., etiam major Enarratorum pars sic, & in epistola ad Hebreos, & Nysenus oratione in Pentecosten propendente literatior de Christo psalmum esse. Preterea, & Titelmanus nec de Christo quidem meminerunt, ut alios omitant recentiores. Nobis viderunt fatis, & inventeum myticum sententiam, Nam apud eum & ipse hoc præfere fuit, aptas veterem historiam in officiis Hebreis pertinaciter ingredi nolentibus promissam terram, ad illos, qui nolunt Christi participes fieri, & ingredi in meliorem requiem, se fabritarum. Tertiaru Athanasius d. solitus Christianos apud eum & rationem atcolimus, cui ad maius in illis Epiphanius recte primo loco illo psalmus; hic autem in tercio nocturno, quamvis in breviario Benedictinoru, Camaldulenu, Carthaginiensem legiter notatum libello matutini cum sum Invitatio hunc psalmum, & non in tercio nocturno: Tunc vero profectus psalmus prefens non ex translatione psalterii Romani, cuius alio frequens usus in Missarum introitibus, gradualibus, offertoriis, communionibus, sed ex Gallicant, quæ in ceteris psalmis frequentatur ab Ecclesia, secundum quam quoque editionem extat in Bibiliis hic ipse psalmus. Reiter Amalarius & audifice se Confitam inopoli in Ecclesia sancte Sophia hunc psalmum in principio Missa celebrari. Extat apud Chrysologum sermo 46, continens explanationem illius psalmi breviem, sed elegantem.

Invenit, aut August ad magnas epulas exultandi, non seculu, sed Domine. Nisus est in hoc psale exultatio malorum diffingenda est ab exultatione bona, sufficere dicere. Venite exultemus, sed breviter diffinxit. Quid est, bonum exultare (Domino exultare). Ergo exultare macta est, exultare genito. Exultatio bona est, exultare Deo. P. abbas Domine exultare, si sis securus mundo insulante. Sic ille, tunc qui exultent alicui malo, & commotione e., seu ruina ep. 12.5. ep. 12.6. ep. 12.7. ep. 12.8. ep. 12.9. ep. 12.10. ep. 12.11. ep. 12.12. ep. 12.13. ep. 12.14. ep. 12.15. ep. 12.16. ep. 12.17. ep. 12.18. ep. 12.19. ep. 12.20. ep. 12.21. ep. 12.22. ep. 12.23. ep. 12.24. ep. 12.25. ep. 12.26. ep. 12.27. ep. 12.28. ep. 12.29. ep. 12.30. ep. 12.31. ep. 12.32. ep. 12.33. ep. 12.34. ep. 12.35. ep. 12.36. ep. 12.37. ep. 12.38. ep. 12.39. ep. 12.40. ep. 12.41. ep. 12.42. ep. 12.43. ep. 12.44. ep. 12.45. ep. 12.46. ep. 12.47. ep. 12.48. ep. 12.49. ep. 12.50. ep. 12.51. ep. 12.52. ep. 12.53. ep. 12.54. ep. 12.55. ep. 12.56. ep. 12.57. ep. 12.58. ep. 12.59. ep. 12.60. ep. 12.61. ep. 12.62. ep. 12.63. ep. 12.64. ep. 12.65. ep. 12.66. ep. 12.67. ep. 12.68. ep. 12.69. ep. 12.70. ep. 12.71. ep. 12.72. ep. 12.73. ep. 12.74. ep. 12.75. ep. 12.76. ep. 12.77. ep. 12.78. ep. 12.79. ep. 12.80. ep. 12.81. ep. 12.82. ep. 12.83. ep. 12.84. ep. 12.85. ep. 12.86. ep. 12.87. ep. 12.88. ep. 12.89. ep. 12.90. ep. 12.91. ep. 12.92. ep. 12.93. ep. 12.94. ep. 12.95. ep. 12.96. ep. 12.97. ep. 12.98. ep. 12.99. ep. 12.100. ep. 12.101. ep. 12.102. ep. 12.103. ep. 12.104. ep. 12.105. ep. 12.106. ep. 12.107. ep. 12.108. ep. 12.109. ep. 12.110. ep. 12.111. ep. 12.112. ep. 12.113. ep. 12.114. ep. 12.115. ep. 12.116. ep. 12.117. ep. 12.118. ep. 12.119. ep. 12.120. ep. 12.121. ep. 12.122. ep. 12.123. ep. 12.124. ep. 12.125. ep. 12.126. ep. 12.127. ep. 12.128. ep. 12.129. ep. 12.130. ep. 12.131. ep. 12.132. ep. 12.133. ep. 12.134. ep. 12.135. ep. 12.136. ep. 12.137. ep. 12.138. ep. 12.139. ep. 12.140. ep. 12.141. ep. 12.142. ep. 12.143. ep. 12.144. ep. 12.145. ep. 12.146. ep. 12.147. ep. 12.148. ep. 12.149. ep. 12.150. ep. 12.151. ep. 12.152. ep. 12.153. ep. 12.154. ep. 12.155. ep. 12.156. ep. 12.157. ep. 12.158. ep. 12.159. ep. 12.160. ep. 12.161. ep. 12.162. ep. 12.163. ep. 12.164. ep. 12.165. ep. 12.166. ep. 12.167. ep. 12.168. ep. 12.169. ep. 12.170. ep. 12.171. ep. 12.172. ep. 12.173. ep. 12.174. ep. 12.175. ep. 12.176. ep. 12.177. ep. 12.178. ep. 12.179. ep. 12.180. ep. 12.181. ep. 12.182. ep. 12.183. ep. 12.184. ep. 12.185. ep. 12.186. ep. 12.187. ep. 12.188. ep. 12.189. ep. 12.190. ep. 12.191. ep. 12.192. ep. 12.193. ep. 12.194. ep. 12.195. ep. 12.196. ep. 12.197. ep. 12.198. ep. 12.199. ep. 12.200. ep. 12.201. ep. 12.202. ep. 12.203. ep. 12.204. ep. 12.205. ep. 12.206. ep. 12.207. ep. 12.208. ep. 12.209. ep. 12.210. ep. 12.211. ep. 12.212. ep. 12.213. ep. 12.214. ep. 12.215. ep. 12.216. ep. 12.217. ep. 12.218. ep. 12.219. ep. 12.220. ep. 12.221. ep. 12.222. ep. 12.223. ep. 12.224. ep. 12.225. ep. 12.226. ep. 12.227. ep. 12.228. ep. 12.229. ep. 12.230. ep. 12.231. ep. 12.232. ep. 12.233. ep. 12.234. ep. 12.235. ep. 12.236. ep. 12.237. ep. 12.238. ep. 12.239. ep. 12.240. ep. 12.241. ep. 12.242. ep. 12.243. ep. 12.244. ep. 12.245. ep. 12.246. ep. 12.247. ep. 12.248. ep. 12.249. ep. 12.250. ep. 12.251. ep. 12.252. ep. 12.253. ep. 12.254. ep. 12.255. ep. 12.256. ep. 12.257. ep. 12.258. ep. 12.259. ep. 12.260. ep. 12.261. ep. 12.262. ep. 12.263. ep. 12.264. ep. 12.265. ep. 12.266. ep. 12.267. ep. 12.268. ep. 12.269. ep. 12.270. ep. 12.271. ep. 12.272. ep. 12.273. ep. 12.274. ep. 12.275. ep. 12.276. ep. 12.277. ep. 12.278. ep. 12.279. ep. 12.280. ep. 12.281. ep. 12.282. ep. 12.283. ep. 12.284. ep. 12.285. ep. 12.286. ep. 12.287. ep. 12.288. ep. 12.289. ep. 12.290. ep. 12.291. ep. 12.292. ep. 12.293. ep. 12.294. ep. 12.295. ep. 12.296. ep. 12.297. ep. 12.298. ep. 12.299. ep. 12.300. ep. 12.301. ep. 12.302. ep. 12.303. ep. 12.304. ep. 12.305. ep. 12.306. ep. 12.307. ep. 12.308. ep. 12.309. ep. 12.310. ep. 12.311. ep. 12.312. ep. 12.313. ep. 12.314. ep. 12.315. ep. 12.316. ep. 12.317. ep. 12.318. ep. 12.319. ep. 12.320. ep. 12.321. ep. 12.322. ep. 12.323. ep. 12.324. ep. 12.325. ep. 12.326. ep. 12.327. ep. 12.328. ep. 12.329. ep. 12.330. ep. 12.331. ep. 12.332. ep. 12.333. ep. 12.334. ep. 12.335. ep. 12.336. ep. 12.337. ep. 12.338. ep. 12.339. ep. 12.340. ep. 12.341. ep. 12.342. ep. 12.343. ep. 12.344. ep. 12.345. ep. 12.346. ep. 12.347. ep. 12.348. ep. 12.349. ep. 12.350. ep. 12.351. ep. 12.352. ep. 12.353. ep. 12.354. ep. 12.355. ep. 12.356. ep. 12.357. ep. 12.358. ep. 12.359. ep. 12.360. ep. 12.361. ep. 12.362. ep. 12.363. ep. 12.364. ep. 12.365. ep. 12.366. ep. 12.367. ep. 12.368. ep. 12.369. ep. 12.370. ep. 12.371. ep. 12.372. ep. 12.373. ep. 12.374. ep. 12.375. ep. 12.376. ep. 12.377. ep. 12.378. ep. 12.379. ep. 12.380. ep. 12.381. ep. 12.382. ep. 12.383. ep. 12.384. ep. 12.385. ep. 12.386. ep. 12.387. ep. 12.388. ep. 12.389. ep. 12.390. ep. 12.391. ep. 12.392. ep. 12.393. ep. 12.394. ep. 12.395. ep. 12.396. ep. 12.397. ep. 12.398. ep. 12.399. ep. 12.400. ep. 12.401. ep. 12.402. ep. 12.403. ep. 12.404. ep. 12.405. ep. 12.406. ep. 12.407. ep. 12.408. ep. 12.409. ep. 12.410. ep. 12.411. ep. 12.412. ep. 12.413. ep. 12.414. ep. 12.415. ep. 12.416. ep. 12.417. ep. 12.418. ep. 12.419. ep. 12.420. ep. 12.421. ep. 12.422. ep. 12.423. ep. 12.424. ep. 12.425. ep. 12.426. ep. 12.427. ep. 12.428. ep. 12.429. ep. 12.430. ep. 12.431. ep. 12.432. ep. 12.433. ep. 12.434. ep. 12.435. ep. 12.436. ep. 12.437. ep. 12.438. ep. 12.439. ep. 12.440. ep. 12.441. ep. 12.442. ep. 12.443. ep. 12.444. ep. 12.445. ep. 12.446. ep. 12.447. ep. 12.448. ep. 12.449. ep. 12.450. ep. 12.451. ep. 12.452. ep. 12.453. ep. 12.454. ep. 12.455. ep. 12.456. ep. 12.457. ep. 12.458. ep. 12.459. ep. 12.460. ep. 12.461. ep. 12.462. ep. 12.463. ep. 12.464. ep. 12.465. ep. 12.466. ep. 12.467. ep. 12.468. ep. 12.469. ep. 12.470. ep. 12.471. ep. 12.472. ep. 12.473. ep. 12.474. ep. 12.475. ep. 12.476. ep. 12.477. ep. 12.478. ep. 12.479. ep. 12.480. ep. 12.481. ep. 12.482. ep. 12.483. ep. 12.484. ep. 12.485. ep. 12.486. ep. 12.487. ep. 12.488. ep. 12.489. ep. 12.490. ep. 12.491. ep. 12.492. ep. 12.493. ep. 12.494. ep. 12.495. ep. 12.496. ep. 12.497. ep. 12.498. ep. 12.499. ep. 12.500. ep. 12.501. ep. 12.502. ep. 12.503. ep. 12.504. ep. 12.505. ep. 12.506. ep. 12.507. ep. 12.508. ep. 12.509. ep. 12.510. ep. 12.511. ep. 12.512. ep. 12.513. ep. 12.514. ep. 12.515. ep. 12.516. ep. 12.517. ep. 12.518. ep. 12.519. ep. 12.520. ep. 12.521. ep. 12.522. ep. 12.523. ep. 12.524. ep. 12.525. ep. 12.526. ep. 12.527. ep. 12.528. ep. 12.529. ep. 12.530. ep. 12.531. ep. 12.532. ep. 12.533. ep. 12.534. ep. 12.535. ep. 12.536. ep. 12.537. ep. 12.538. ep. 12.539. ep. 12.540. ep. 12.541. ep. 12.542. ep. 12.543. ep. 12.544. ep. 12.545. ep. 12.546. ep. 12.547. ep. 12.548. ep. 12.549. ep. 12.550. ep. 12.551. ep. 12.552. ep. 12.553. ep. 12.554. ep. 12.555. ep. 12.556. ep. 12.557. ep. 12.558. ep. 12.559. ep. 12.560. ep. 12.561. ep. 12.562. ep. 12.563. ep. 12.564. ep. 12.565. ep. 12.566. ep. 12.567. ep. 12.568. ep. 12.569. ep. 12.570. ep. 12.571. ep. 12.572. ep. 12.573. ep. 12.574. ep. 12.575. ep. 12.576. ep. 12.577. ep. 12.578. ep. 12.579. ep. 12.580. ep. 12.581. ep. 12.582. ep. 12.583. ep. 12.584. ep. 12.585. ep. 12.586. ep. 12.587. ep. 12.588. ep. 12.589. ep. 12.590. ep. 12.591. ep. 12.592. ep. 12.593. ep. 12.594. ep. 12.595. ep. 12.596. ep. 12.597. ep. 12.598. ep. 12.599. ep. 12.600. ep. 12.601. ep. 12.602. ep. 12.603. ep. 12.604. ep. 12.605. ep. 12.606. ep. 12.607. ep. 12.608. ep. 12.609. ep. 12.610. ep. 12.611. ep. 12.612. ep. 12.613. ep. 12.614. ep. 12.615. ep. 12.616. ep. 12.617. ep. 12.618. ep. 12.619. ep. 12.620. ep. 12.621. ep. 12.622. ep. 12.623. ep. 12.624. ep. 12.625. ep. 12.626. ep. 12.627. ep. 12.628. ep. 12.629. ep. 12.630. ep. 12.631. ep. 12.632. ep. 12.633. ep. 12.634. ep. 12.635. ep. 12.636. ep. 12.637. ep. 12.638. ep. 12.639. ep. 12.640. ep. 12.641. ep. 12.642. ep. 12.643. ep. 12.644. ep. 12.645. ep. 12.646. ep. 12.647. ep. 12.648. ep. 12.649. ep. 12.650. ep. 12.651. ep. 12.652. ep. 12.653. ep. 12.654. ep. 12.655. ep. 12.656. ep. 12.657. ep. 12.658. ep. 12.659. ep. 12.660. ep. 12.661. ep. 12.662. ep. 12.663. ep. 12.664. ep. 12.665. ep. 12.666. ep. 12.667. ep. 12.668. ep. 12.669. ep. 12.670. ep. 12.671. ep. 12.672. ep. 12.673. ep. 12.674. ep. 12.675. ep. 12.676. ep. 12.677. ep. 12.678. ep. 12.679. ep. 12.680. ep. 12.681. ep. 12.682. ep. 12.683. ep. 12.684. ep. 12.685. ep. 12.686. ep. 12.687. ep. 12.688. ep. 12.689. ep. 12.690. ep. 12.691. ep. 12.692. ep. 12.693. ep. 12.694. ep. 12.695. ep. 12.696. ep. 12.697. ep. 12.698. ep. 12.699. ep. 12.700. ep. 12.701. ep. 12.702. ep. 12.703. ep. 12.704. ep. 12.705. ep. 12.706. ep. 12.707. ep. 12.708. ep. 12.709. ep. 12.710. ep. 12.711. ep. 12.712. ep. 12.713. ep. 12.714. ep. 12.715. ep. 12.716. ep. 12.717. ep. 12.718. ep. 12.719. ep. 12.720. ep. 12.721. ep. 12.722. ep. 12.723. ep. 12.724. ep. 12.725. ep. 12.726. ep. 12.727. ep. 12.728. ep. 12.729. ep. 12.730. ep. 12.731. ep. 12.732. ep. 12.733. ep. 12.734. ep. 12.735. ep. 12.736. ep. 12.737. ep. 12.738. ep. 12.739. ep. 12.740. ep. 12.741. ep. 12.742. ep. 12.743. ep. 12.744. ep. 12.745. ep. 12.746. ep. 12.747. ep. 12.748. ep. 12.749. ep. 12.750. ep. 12.751. ep. 12.752. ep. 12.753. ep. 12.754. ep. 12.755. ep. 12.756. ep. 12.757. ep. 12.758. ep. 12.759. ep. 12.760. ep. 12.761. ep. 12.762. ep. 12.763. ep. 12.764. ep. 12.765. ep. 12.766. ep. 12.767. ep. 12.768. ep. 12.769. ep. 12.770. ep. 12.771. ep. 12.772. ep. 12.773. ep. 12.774. ep. 12.775. ep. 12.776. ep. 12.777. ep. 12.778. ep. 12.779. ep. 12.780. ep. 12.781. ep. 12.782. ep. 12.783. ep. 12.784. ep. 12.785. ep. 12.786. ep. 12.787. ep. 12.788. ep. 12.789. ep. 12.790. ep. 12.791. ep. 12.792. ep. 12.793. ep. 12.794. ep. 12.795. ep. 12.796. ep. 12.797. ep. 12.798. ep. 12.799. ep. 12.800. ep. 12.801. ep. 12.802. ep. 12.80

Hab. 13. 1. & sensu eis puto hoc esse, fuit tempore, quo audieritis, & hoc dabo, advenirem cum portis, hodie pro tempore, tempore acceptus indeterminatus est, ac pro loco & spatio, quo durat praevisit, mundus, vel Apologeto ipsius interpres, non solum Eusebium, Nicen, Origene, sive quicunque Enarratoribus tam huius locis, quam Apolophil, Admonet hoc etiam Clemens Alexandrinus, hunc locum tractans locum & accommodans ad paracletum Gentium, appellans minas, abominationem, honorem, magnam gratiam promissionis, sed hunc vocem eius audierimus: Illud autem habere, aegrotis in unoquoque eius deo, donec nominatum habide: & esse imaginem arcenimici lucis & minarum finierit accipiente, tunc veteris Iesu & orroris, qui tandem fateri complerentur te non posse alter eis fallos, quam istos, sed illos, qui nos in suis patres erant dicant: hinc autem pro tua beignitate omnes invitare atque mittere paracletum. Nam etenim videtur unitus Ambrosius &c ita explicat Corvinus longe in veteri lega, que promissionis erat, & habere, quando solitus es, & per Iesum in reponere introductio, five

This page contains a dense block of handwritten Latin text, likely from a medieval manuscript. The script is a clear Gothic hand, with several prominent red ink initials used for headings or to mark specific sections. The text discusses various theological concepts, including the nature of temptation (lures), the role of the Devil (Satan), and the lives of saints like St. Peter and St. Paul. There are also marginalia and a small diagram in the bottom right corner.

Matt. 16,7 **interfector** & **Esau primogenita** pollicitus **b**; & **Saul** filium occidere sub iuramento **volens**, quod exaggerat Chrys. & Jephete de quo idem q[uo]d quanto magis Deum, qui nihil temere jurare potest. **Jurare Dominum** nota Ambrosius **g**, qui jurare vicit, quia Sacramentum eum tui penitentie non potest, & solus feciur jurare, quia falsilic non potest, inquit Augusti. **b**. Additolum **iratus feci** re jurare, quia non immodecum iracutus. Ut idcirco operatae statim praeferuntur iuramento ablinente.

Si inserviant in regnum meum.) Hier. si venient, Paraphratis addu, in regnum sanctuariorum mei, Grace est nomen meum, & secundum alios **anachoritas**, quod papam referit. Ostendimus Pl. 88, i particulam, si adhiberi iuramentis praecipue exercitatoris & impetratoris, argue per apologeticam fidei recitationem iubilatingi, **f** sive accider, **f** se veluti mibi resuunt. Quod valer ad exprimentiam voluntatem, ne contingat quod summa iuramento negatur futurum. Saltem confitit eam particulam negationis ultimam habere. In Epist. ad Hebr. & interpres Syrus per negationem redditur iuramentum; & Paulus i/p/e per eandem explicavit; quibus autem iuravit non intrire in regnum ipsius, nisi illis, qui incederent suis? Requiem ut intelligit Deus terram promisum, & in ea templum ubi & peregrinans populus tandem conqueceret, & ipse qui terram populo paraverat, definiens etiam quoadammodo peregrinati, in aera consideret fixa in fede, & sabato ac fello coleretur per octum a populo. In Pl. 13, m David provocans Deum, canit **surgere Domine in regnum tuum**, **i**, & arca **sanctificationis tuae**. Hebr. fortitudinis tuae. Paulus accurate persequitur anagogem de introitu in regnum & sabbatum in coelestem citatis lapsum capitibus 3, & 4. Epist. ad Hebr. iubet timore, ne propter incredulitatem excludatur, & repudiatum Evangelium, adeoque bonum nuncium ac promissionem, quam præfigurabat promissa illa terra; adhortant etiam ut feltinemus ingredi in eandem regnum, multo meliorem requie sabbati, quod celebatur in memoriam peractarum creationis; & requie terrena promissa, quoniam adhuc hodie ad alia requies promittitur verbis David in isto Pl. post tantum temporis, quo qui crediderunt, in dictam terram iunguntur. Affinitatem habent communio illa; & **Dico au** rem quod nem virorum illorum, qui vocavit sunt, **g**, suscitare mem; Faret etiam nonnihil quod ante tecu revivimus Galatino de Rabenu Haccados. Valde tremendum sententiam itam vocat Gregorius; intenta cordis aure percipiendam ut tantum eam minus sentiamus in examine, quanto formidolosius nunc austinus in predicatione. Regini Vaithi Ahaefuerus Rex iurauit, regnare quipravat, quod ad illius intrare convivium renuerit. **p**. Autem operis imperfeci regni de qua hic agitur ait esse Christum ipsum, in quo queat & fabbricari, ostiuit ab universo opere mundi, non diligens illum, neque **q** queas que in isto sunt. **r**. Cyrillus Alexandrinus/illos qui Christi ieronem de sua comedenda carne, ac bibendo sanguine durum vocantes, abgerunt retro, etiam cum illo non ambulant per, similes faci ipsi Hebrei, quorum nunc mentio fit, ut quemadmodum quia ita quo vocabilius Alius: & D.

e, declarat se longe e, collentiorem defiderat. **s** Ieronomus etiam consulit cumda interiora haec bona eis vana: ex antiquis R. Moes Abenaimon docuit Propheta, & apientes non defiderat tempus Messias, ut dominaretur super orbem, neque ut haberent potestate in gentibus, neque ad comedendum & bibendum, neque ad delitias & voluptates; sed ut vacarent in lege & sapientia, & fascesset habere vitam sag. li futuri; atque illo tempore reputandas divitias velut terram, & non fore occupationem in Israeli nisi ad sciendum Dominum: tuncque futuros sapientes magnos, qui sciant verba clausa, & obscura, & attinagent scientiam sui Creatoris, ut dicatur apud Eliaiam; **h** quia summa repletas erit scientiam Domini, **i** scimus quae manus operierint. Plura idem Valentia in eamdem sententiam tractavit proprio contra Iudeos, demonstrans sub typo terra^m Chananae coleste beatitudinem per se promissam fuisse, & hunc esse finem legis, ac hominis spiritualis.

Videtur Deus ipse apud Jeremiam & argumentari ex comparatione minorum & majorum, hoc pacto: inventum gratiam in diserto populus, qui transuersa gladio: vadit ad regnum suum regnum: hoc est, ut explanant Paraphrastes Chaldaeus, Lyranus, Rickelius, Vatablus, Clarius, & nostrar Castro; populus ille qui evaserat in die certo ex communis strage, inventus gratiam apud Deum, qui Dux prabit cum columna nubis & ignis, ut requiecentem ille faceret in terra, quam patribus eius promisearat, & non inventent eamdem gratiam populus fiduciatur. Etitem Dei filium Christum, qui introduxit eum in terram viventem Ecclesie, aeternaque felicitatem, in regnum eternitatis? Sic loquitur Author, licet Apocrypha, libri quarti Eldaei, ex quo Ecclesia ultipart nonnulla in officio divinum. Ego E/dras, iuste ille, preceptum ac seq*u*cep*ti* a Domino in monte Orebis, item ad Israel: quod quum venirem, reprobarerunt me, & respulerunt mandatum Domini, sic hic iuptra, nolite obdurare corde vestre sicut in levitatione, &c. Ideoque vobis degeneres, quia qualiter, & intelligentia. Exspectate Paschalem vestrum: regnum eternitatis dabit vobis, [hinc illud opinor praedictum, ut & ex sequentibus, sequitur aeternam dona eis Domine, & lux persequitur lucet eis] quoniam in proximo est ille, qui in fine facilius adveniet. Parcer effete ad præmissa regni, quia tunc perpetua lucib[us] vobis per aeternum tempora, fugit umbra mortali[bus]; bonorum & felicitatis temporalis accipite jucundatorem regiae vestre [hoc & aliquia ex his sequuntur ultrapuncta feria tercia Pentecostes in introitu Misra]. Ego regis palam Salvatorem meum. **m** Comendatorem donum accipit, & jucundatorem, gratias agentes ei, qui vos ad ecclesiæ regna vocavit, & C. Poltremo vide apud Augvianus distinctionem de tripli regi, iutorum à labore culpas; temporis, à labore vita activa: beatorum, à labore omnis miseria. Seffonsionem promittit Deus in regne apolonia in: & morientibus in Domino, regularem à laboribus suis in. Ceterum abrupte, cumque apologetis terminatus Psalmus innuit loquentis indignationem Dei contra peccatores, maxime incredulos, atque acerbitatatem mali, quod iussi illi communinatur,

PSALMUS

NONAGESIMUS QUINTUS.

Canticum ipsi David.

Quando domus ædificabantur post captivitatem.

Gram-positive bacteria

Cantate Domino canticum novum: cantate
Domino omnia terra.

Cantate Domino & benedicite nomini eius: alleluia.

2 Cantate Domino, & Benedicite domini ejus. An-
nuntiate de die in diem salutare eius.

3 Annuntiate inter Gentes gloriam eius, in omni-
tate de die in aliem laudare ejus.

bus populis mirabilia ejus.

4 Quoniam magnus Dominus, & laudabilis nimis;

terribilis fu per omnes deos.

5 Quoniam omnes dii Gentium dæmonia, Domo-

nus autem cœlos fecit.

6 Confessio, & pulchritudo in conspectu ejus, latitudo & magnificencia in specie ejus:

ctimonia, & magnificentia in sanitacione eius.
7. Afferte

7. Amico

Afferte

⁷ Aſſerte Domino patriꝫ Gentium , aſſerte Do- A ſubdit, in hoc psal. p̄cipi, ~~ut annuntiatur laſer~~ ^{Argume-} ⁴⁵⁵
mino gloriā, & honorem . ^{gentes gloria Detg;} nec enim idcirco equitū admissis Gentili- ^{vers. 10}
⁸ Aſſerte Domino gloriā nominis ejus. ^{tādē ſecundificationē Templo, quoniam potius repulsi, di-}
ollite hostias , & introite in atria ejus . ^{cantur b: quoniam hoc iolum est invitare ad celebran-}
adō- ^{dūm nomen Dei per universum orbem; ſicut fāmē cele- 1. E. d. 4. 4. 8}
rare Dominum in atrio ſancto ejus, ^{briis etiam poftea ſuit fama reſecari Templo apud}
ommovere at facie ejus universa terra : ^{Gentiles, eoz; nonnulli ex iis religioſis cauſis, vel viſen-}
10. di- ^{diſtudio venicabant. Poſtrem fereti non debet, quod}
cite in Gentibus, quia Dominus regnabit, ^{repetere, appofitione titulum ab aliquo expoſitore ſecun-}
tenim corredit orbem terra , qui non commove- ^{dūm imaginationē tuam, literam hujus palmi ad z-}
bitur, iudicabit populos in aquitate . ^{adiſcīum Templo post reditum de Babylonica captivitate}
^{applicante.}
Latentur cali , & exultet terra , commove-
tur mare , & plieſtudo ejus : ^{Quod attinet ad argumentum, placet quod idem Au-}
campi , & omnia, que in eis ſunt. ^{tor conſutet R. Salomonem, & alios Iudeos, de fu-}
Tunc exultabunt omnia ligna ſilvarum : ^{ro alio Templo sub Meſſia interpretantes. Quoniam verò}
facie Domini, quia venit: quoniam venit iudi- ^{exponit de ſpirituſis Ecclesi Templo, ex vivo fidelium}
care terram, ^{laſpidibus collocandis in adiutorio coelestis Jeruſalem, re-}
iudicabit orbem terra in aquitate , & populos in ^{cipio ut myſticum ſenatum, latenter in litterali de ma-}
veritate ſua. ^{ritate, ſive tabernaculo, quod extixit David, ſive}
^{Templo, quando adiſcīvit Salomon & alii post captiu-}
<sup>Sensu my-
ſicus.</sup>

Titulus, & Argumentum,

¶ 1.) Canticum ipsi David,

Quando domus adificabatur post captivitatem.

Dunt aliqui Graci duxit pagos trax' ipsorum,
& Latinis sine istulo apud Hebreos. Postponunt
etiam quidam prima verba (Canticus ipsius
David.) nonnulli habent r' Δωδεκα' ipsius Da-
vid; ali' εἰς ἀδελφὸν Δωδεκα' λατινici ipsi
David: denique in emendatis Gracis eti' anno 1300 utrue adi-
scimus e' in aliis προσθήσθαι, aut εἰς τὸ γένον adi-
scimus in præterito imperf. cto., aut in plus quam perfec-
to Baulio, seu Theodoreto minus afferimus, neq' Da-
vid, neque qui primi Prophetam hanc interpretari
hunc titulum tercipeſt, sed alium quenquam, qui
per psalmi superficie tenus apæxerit, de illis, qui
bylonem rediuerint, ac Templum re-dificarunt.
In etiam correc̄tis notatur post titulum, locus et i-
lip. cap. 15. lib. 5. figur & in z. Reg. cap. 6. narratur
translati, quam David fecit de domo Obededomum
bernaculum domi hi⁹ confructum: præterea in cap-
itulū primi libri Paralipomenon recitat, & can-
torum istum plenum scribitur post 104. b' ab A-
& fratribus ejus, illo ipso die translate arce. Quia
post captivitatem Babyloniam restauit, prodit
Ezra et Levitas filios Alaph in cymbalis ste-
lit laudentem Deum per manum David reges Israel,
meiuuisse in hymnis, & confessione Domino, quo-
bonus, quoniam in eternum misericordia ejus, quod
vitum Pi. 104. quem cantatum diximus in transla-
tione facta a David, quom hoc nostro, versimilemque
ambos decantatos. Idem præterea factum in
translatione Salomonici Templo significat: secundus liber
ip. 4. Ita ut hi psalmi peculiariter simili argumen-
tati. Sequitur vero etiam compostos esse à Davi-
de et omnes ipsius compoluisse probabilioris op-
(apius à nobis indicata, & in dictis psalmos per-
summatim illustrata, in quo Dei P̄mis post captivi-
tatem illam habitavit, quia diabolus olim hominem
captivaverat. Chrysost. nulla mentione facta de figura,
scu rypo, refert p̄l. totum ad Ecclesiā. Justinus pre-
terea non dubitat in Apologia sua secundus ad Antonium
Pium, psalm, hoc integro utrū quoniam primo, & secundus,
in conformitatem Vaticinii de Christo: & iterum contra
Tryphonem Iudeum, Idem facit Euseb. in demonstratione
Evangelica i Latini aquæ consentiunt circa spiri-
tuale ac mysticum templum, quod lumen x nos & ex no-
bis compohta Ecclesia, quia Christus adiicit, liberan-
do diaboli captivitate, & mortis, & peccati pro tan-
to aetrem beneficio ad laudes, & oblationes offerendas
Deo cunctis hic homines, ac inaniam etiam naturas
invitari, & ad celebrandam Christi omnipotentiam, &
excellentiam in utroq; adventu. Explicit hunc titulum
isti in egregia Auguſti. etiam in opere de Civitate Dei, 1 lib. 8. cap. 99
differens de destruenda idolatria, & adiicata vera religio-
ne per Christum. & quoniam Hermes pronunciavit dolen-
do, pronunciatio nostrum Prophetam gaudente, de me-
dio tollendam idolatriam. Idem in ferme 20. de ver-
bis Apostoli m. explicans emendatum titulum, scribit do-
minus DEI cantando adiicari, credendo fundari, speran-
do ergi, diligendo perfici, in fin' facili dedicari, prius
lascivius sub captivitate dæmoniorum. Inter psalmos ad
hortatores, & preceptivos Athanasius hunc enumerat:
cani autem debet, si per captivitatem excisa fit dominus
Dei, ac deinde adiicata, vel etiam si quis Domino can-
tare quomodocumque cupiat: denique in eodem cum 93. 97.
98. perspic̄i singula CHRI STI in nos, virtute pal-
pionis ipsius, collata beneficia. Frequentat Ecclesia hunc
psalmum in officio Natalis Domini, Circumcisio[nis], Epi-
phania, Tinitatis, de beata Maria, de sanctis mulieribus,
Dedicatio[nis] de Inventione, & exaltatione Crucis, &
Festis S. Michaelis.

*Ver. 1.) Cantate Domino canticum novum: cantate
Domino omnis terra.*

*Verf. 2.) Cantate Domino, & benedicite nomini ejus,
annunciate de die in diem salutare eius.*

Ver. 3.) Annunciate inter Gentes gloriam ejus, in omnibus populis mirabilia eius.

Novo cantico, id est, eleganti, & eccellenti, insolito, & mirabili, iugi, & continuo, semper instaurando, & decantando, de cantari vult Dominum, atque celebrari nomen ejus, non ab Hebreis tantum, a quibus jam religiose celebatur, sed ab habitatoribus etiam universitate, qui verum in meum Dominum, ac Deum agnoscere, laudare, debent, & quos in agendo quotidianas, continuaque gratias pro proximo, ac novo beneficio, adjutores adhibere cupit, nimilim pro falute ex iniuris per circuitum allata. Reneris vero desiderare se.